

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre**

Møtested: Møterom Mære (2. etg.), Statens hus Steinkjer

Dato: 31.01.2024

Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
AU 1/2024	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste		
AU 2/2024	Orienteringer		
AU 3/2024	Saksframlegg - Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre - revidering av forvaltningsplan for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde		2022/8248
AU 4/2024	Eventuelt		

**AU 1/2024 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste /
AU 2/2024 Orienteringer /**

Arkivsaksnummer: 2022/8248-86

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.01.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	3/2024	31.01.2024

Saksframlegg - Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre - revidering av forvaltningsplan for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyrets arbeidsutvalg tar utkastet til orientering og ber nasjonalparkforvalter om å oversende det til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang, etter at det er tatt hensyn til kommentarer som har kommet i møtet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg

- 1 REVIDERT RETNINGSLINJETABELL
- 2 REVIDERT PLANFORSLAG

Saksopplysninger

13. desember 2023 mottok nasjonalparkforvalter tilbakemelding på utkast til forvaltningsplan for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde fra Miljødirektoratet. I tilbakemeldingen ber direktoratet om at et nytt revidert utkast sendes dem til faglig gjennomgang før planen sendes på høring.

I nytt planutkast er tilbakemeldingene fra direktoratet innarbeidet, samt at det er gjort en del endringer på tekst og struktur for å få planen mer lesbar i den digitale løsningen, *forvaltningsplaner på nett (FVPN)*. Punkt til diskusjon og drøfting i arbeidsutvalget er markert i planutkastet og retningslinjene som er vedlagt.

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2022/8248-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.01.2024

Retningslinjer Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde

Id	Tema	Forskriftsreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
1	Bygg og anlegg – inngrep i landskapet	§ 3 pkt. 1.1	<p>Området skal vernes mot alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av 1.2 og 1.3 er det forbud mot alle inngrep.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak er søknadspliktig; det vil si at det kan endre landskapets art eller karakter.</p>
2	Bygg og anlegg – tiltak som ikke krever søknad	§ 3 pkt. 1.2 a	<p>Vedlikehold av bygninger i samsvar med tradisjonell byggeskikk, samt vedlikehold av gjerder, sanketrøer, bruker, klopper, merking o.l. er tillatt.</p> <p>Med vedlikehold menes med jevne mellomrom behov for å foreta utskiftinger på grunn av slitasje, vær og vind og andre påførte skader.</p> <p>Vedlikeholdet skal ikke føre til endring i byggets størrelse eller fasade.</p> <p>At vedlikeholdet skal være i tradisjonell byggeskikk vil si at materialvalg, vinduer, piper, fargesetting etc. følger det som er tradisjonen for området.</p>
3	Bygg og anlegg – tiltak som ikke krever søknad	§ 3 pkt. 1.2 b	<p>Oppføring av gjerder/samleanlegg av midlertidig karakter for reindrift/bufehold er tillatt. Gjerder eller anlegg som ikke blir stående ut over en sesong defineres som midlertidige jf. reindriftsloven § 24. Alle slike anlegg skal tas ned og fraktes ut av området etter bruk.</p>

4	Bygg og anlegg – tiltak som krever søknad – Ombygging/utvidelse eksisterende bygninger	§ 3 pkt. 1.3 a	<p>I forbindelse med behandling av søknad om ombygging/utvidelse av <u>eksisterende</u> bygninger vil det inngå i vurderingen hvorvidt ombyggingen/utvidelsen vil påvirke landskapets art eller karakter. En utvidelse må vurderes opp mot det opprinnelige byggets størrelse og plassering.</p> <p>Samlet maksimalt areal på hus og uthus for ulike bygningstyper beskrives under: Fritidshytte kan ikke til sammen overstige bebygd areal (BYA) på 90 m².</p> <p>Utleiehytte kan ikke til sammen overstige bebygd areal (BYA) på 120 m². Sikringsbu er ikke inkludert i dette og skal maksimalt være på 15 m² BYA. Med utleiehytte menes hyttene omtalt i vedlegg xx</p> <p>Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere vilkår om hvordan slike tiltak skal plasseres/utformes. Ombygging/utvidelse av eksisterende bygninger skal tilpasses eksisterende bygningsmiljø.</p> <p>Det skal benyttes miljøvennlige materialer, og bygninger bør ha torvtak eller annen mørk og matt takoverflate. For torvtak skal det benyttes vegetasjon fra området, for å hindre introduksjon av nye arter jf. § 3 pkt. 2-1.</p> <p>Vindu med store, blanke overflater vil gi gjenskinn som potensielt kan forstyrre fulge- og dyrelivet, og det er derfor viktig å gjøre tiltak for å bøte på dette.</p> <p>Pilar- og murhøyde bør holdes på et minimum, slik at bygningen tilpasses terrenget i størst mulig grad.</p> <p>Det skal settes som vilkår i tillatelser at tiltakshaver må dokumentere ferdigstilling med å legge fram minst tre (3) gode bilder av det utførte arbeidet.</p> <p>Denne bestemmelsen åpner ikke for bygging av nye bygninger/elementer, som platting, jordkjeller, naust, gjerde m.m. Slike tiltak må behandles etter Naturmangfoldloven § 48.</p>
---	--	----------------	--

5	Bygg og anlegg – tiltak som krever søknad - Gjenoppføring av bygninger etter brann	§ 3 pkt. 1.3 b	Dersom bygninger innenfor verneområdene blir ødelagt av brann eller naturskade kan det etter søknad gis tillatelse for gjenoppføring.
6	Bygg og anlegg – tiltak som krever søknad - bygging av bruer og legging av klopper	§ 3 pkt. 1.3 c	Bygging av bruer og legging av klopper er søknadspliktig. Forvaltningsmyndigheten kan sette vilkår knyttet til plassering og utforming av slike tiltak. Søknader knyttet til landbruk og reindrift skal ha uttale fra fagmyndighet som begrunner behovet.
7	Bygg og anlegg – tiltak som krever søknad - riving av bygninger	§ 3 pkt. 1.3 d	Riving av bygninger krever tillatelse.
8	Bygg og anlegg – tiltak som krever søknad - oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter (reindrift, bufehold)	§ 3 pkt. 1.3 e	Oppføring av gjerder, samleanlegg og enkle gjeterhytter av permanent karakter (lenger enn 1 år), krever tillatelse. Forvaltningsmyndigheten kan gi nærmere bestemmelser om hvordan gjerder og anlegg skal plasseres og utformes. Søknader knyttet til landbruk og reindrift skal ha uttale fra fagmyndighet som begrunner behovet. Gjeterhytter over 15 m ² må også behandles etter plan- og bygningsloven (kommunen). Gjeterhytter begrenses til maksimalt 45 m ² BYA. Størrelse på gjeterhytte avhenger av husværets bruk. For sommerboplass i reindrift eller seteranlegg som drives aktivt, kan det imøtekommes bygning opp til 45 m ² . Enklere gjeterhytter for kortvarig opphold bør ikke overstige 15 m² BYA .
9	Skog – tiltak som ikke krever søknad – hogst i tråd med godkjent driftsplan	§ 3 pkt. 2.5	Hogsten skal skje etter følgende føringer: -lukkede hogstformer skal benyttes -områder som vesentlig preger skogbildet skal bevares -bekkedaler, urskogsломmer, koller og tiurleiker skal bevares

			<ul style="list-style-type: none"> -edellauvskog, arealer med fuktskog og områder med særegne botaniske forekomster skal ikke hogges -tørrfuru (gadd) skal ikke felles, og særegne vekstformer (eks. rilkuler) skal ikke tas -all hogst nærmere enn 200 m fra vann og myr(kant) gjennomføres som plukkhogst -tømmeret skal fraktes på vinterføre på en slik måte at varige markskader ikke oppstår -etablering av ny skog skal fortrinnsvis skje ved naturlig foryngelse -all skogsdrift skal meldes til forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet på forhånd
10	Skog – tiltak som krever søknad – uttak av ved til hytter/setre	§ 3 pkt. 2.6	<p>Uttak av ved skal skje etter følgende føringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vedressursen skal ligge i hyttas nærområde -all vedhogst skal skje som plukkhogst og i balanse med naturlig tilvekst i uttaksområdet. For øvrig gjelder relevante retningslinjer i pkt. 2.5. -vedhogst i tilknytning til regulerte hyttefelt, eller annen «tett» hyttebebyggelse kan tillates i henhold til godkjent forvaltningsplan <p>På våren, fra 1. mai til 1. juli, vil ikke hogst tillates grunnet hensyn til hekkende fugler.</p>
11	Ferdsl – tiltak som ikke krever søknad- tradisjonell turvirksomhet	§ 3 pkt. 4.2 (1.ledd)	<p>All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Alle som ferdes i område hvor tamrein og andre beitedyr beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet.</p> <p>Dagens bestemmelse åpner for at turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger ikke trenger å søke.</p>
12	Ferdsl – tiltak som krever søknad- organisert ferdsel	§ 3 pkt. 4.2 (2.ledd)	<p>Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Eksempler på slik organisert ferdsel kan være jaktprøver, konkurranser, trimposter, større arrangement m.m.</p> <p>Organisert ferdsel skal styres for å unngå fremtidige konflikter med verneverdiene og/eller andre brukere av området. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår som</p>

			<p>sikrer ivaretagelse av verneverdiene ved utøvelse av den organiserte ferdselen, herunder vilkår om å unngå hekke-/yngletiden for berørte arter.</p> <p>Forvaltningsmyndigheten bistår i vurderingen av hvorvidt en aktivitet er søknadspliktig eller ikke.</p>
13	Ferdsel - organisert bruk av hest	§ 3 pkt. 4.3	<p>Organisert bruk av hest er tillatt på vei eller trasé som er særskilt utpekt av forvaltningsmyndigheten. Kløving med hest for transport av utstyr til hyttefolk, jegere o.l. er tillatt.</p> <p>Utpekte traséer er Roktdalen-Nåvasshytta, Lustadvatnet-Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie og Gaulstad-Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie tillates.</p>

Blåfjella-
Skjækerfjella-Lierne
nasjonalparkstyre

Låarte-Skæhkeren
-Lijre nasjonal-
paarhkeståvroe

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2022/8248-0

Saksbehandler: Lina Nøstvold

Dato: 23.01.2024

INNLEDNING

Om forvaltningsplanen

Forskrift om vern av Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon 17.12.2004. I § 5 i forskriften heter det at det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, registrering, tilrettelegging, informasjon m.v. Første forvaltningsplan ble utarbeidet av Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stjøntje kommuner/tjælter og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i juni 2006. Den inneholder mer historisk informasjon om bl.a. verneprosessen, og kan være et nyttig dokument for å forstå utviklingen av området. Dette er første gangs revidering av forvaltningsplanen.

Formålet med vernet er fastsatt i §2 i verneforskriften: *Formålet med Skjækra landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap. Fjellskogen innover mot Skjækerfjella og i tilknytning til lisider og bekkedaler, samt den særegne vegetasjonen i den sørvendte lia mot Grønlihø, er en vesentlig del av landskapets egenart og verdi. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.*

Forvaltningsplanen skal sikre en enhetlig forvaltning av verneområdet ved å beskrive brukerinteressene i området, gi retningslinjer om bruk, informasjon, skjøtsel, tilrettelegging og andre tiltak. Forvaltningsplanen skal avklare hvordan ulike bruker- og verneinteresser skal håndteres i den daglige forvaltningen av området, og gi et felles grunnlag for utøvelse av skjønn i behandling av enkeltsaker. Verneforskriften med tilhørende vernekart gir rammen for utarbeidelse av forvaltningsplanen. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for utarbeidelse av forvaltningsplan, og planen skal endelig godkjennes av Miljødirektoratet.

Forvaltningen av landskapsvernområdet skal skje ut fra en tidshorisont på 200 år. Denne forvaltningsplanen gjelder inntil ny revidert forvaltningsplan er vedtatt, noe som skal vurderes etter 10 år eller tidligere dersom behov.

Forvaltningsmyndighetens oppgave

Nasjonalparkstyret

Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvra er forvaltningsmyndighet for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde. Forvaltningsmyndigheten har ansvar for å forvalte verneområdet i tråd med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriften.

Nasjonalparkstyret består av 10 medlemmer fra kommunene Lierne/Lijre (1), Grong/Kråangke (1), Snåsa/Snåase (1), Steinkjer/Stientje (1) og Verdal/Verdaelie (1) i tillegg til Trøndelag Fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjielte (1) og Sametinget/Sámediggi (4).

Nasjonalparkforvalteren(e) er formelt ansatt hos Statsforvalteren, men fungerer som sekretær for og utfører arbeidsoppgaver på vegne av nasjonalparkstyret. Enkelte saksområder er delegert til nasjonalparkforvalter selv; dette er beskrevet i styrets delegasjonsvedtak.

Forvaltningsmyndigheten/Nasjonalparkstyret utøver myndighet etter verneforskriften, som fastsetter forbuds-, unntaks- og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser for verneområdet. I tillegg har forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gi dispensasjon fra vernebestemmelsene jf. naturmangfoldloven § 48. Forvaltningsmyndigheten kan også gi utfyllende retningslinjer om forvaltning og skjøtsel av verneområdet, samt å registrere og dokumentere naturverdier i området. Forvaltningsmyndigheten har også et ansvar for å informere grunneiere, rettighetshavere og allmennheten om verneverdiene og vernebestemmelsene i verneområdet.

Mer info om og fra nasjonalparkstyret på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Blafiella/>.

Klima- og Miljødepartementet (KLD) og Miljødirektoratet har overordnet ansvar for verneområdeforvaltningen, blant annet gjennom klagebehandling og fastsettelse av rammene for forvaltningen.

Arbeidsutvalg

Nasjonalparkstyret har også et arbeidsutvalg (AU), som består av representanter fra styret. Det står i nasjonalparkstyrets vedtekter at minst et medlem i AU bør være representant fra Sametinget/Sámediggi. AU fatter vedtak med myndighet delegert fra nasjonalparkstyret i enkeltsaker som er av mindre betydning for verneverdiene.

Rådgivende utvalg

Nasjonalparkstyret har et rådgivende utvalg (RU) til rådighet. Her er en rekke brukerinteresser i de respektive verneområdene representert, som f.eks. friluftsansjasjoner, naturvernorganisasjoner, reiselivsorganisasjoner, grunneiere, reindrift og beitelag. RU fatter ingen vedtak, men kan bistå i komplekse diskusjoner, samt være med på å veie ulike brukerinteresser mot hverandre. Rådgivende utvalg har egen leder og egne vedtekter.

Administrativt kontaktutvalg

Det er satt sammen et administrativt kontaktutvalg (AK) som består av en administrativt ansatt fra hver av kommunene. AK fatter ingen vedtak, men kan bistå i forståelse av annet lovverk og komme med innspill til forvaltningen.

Tilleggsopplysninger

Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er miljøforvaltningens feltapparat. SNO har en todelt tilsynsmyndighet som retter seg både mot tilsyn med naturtilstanden og menneskets atferd i naturen. Veiledning og informasjon er også en viktig del av oppgavene. Samtidig utfører SNO registrering,

overvåking, tiltak og skjøtsel på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten. SNO fører kontroll med at verneforskriften og eventuelle dispensasjonsvedtak overholdes. I tilknytning til Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, pleier SNO å benytte tjenestekjøpsavtaler med Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe og Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF når dette er formålstjenlig for å løse enkelte bestilte oppdrag.

Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe

Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe har ansvar for oppsyn og forvaltning av bruksretter i statsallmenningen med hjemmel i fjelloven. Bruksrettene omfatter høsting av utmarksressurser gjennom jakt, fiske og beite, og skal utnyttes *"på ein måte som til kvar tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturleg etter tida og tilhøva"*. Fjellstyret har siden de ble opprettet på 1920-tallet, tilrettelagt for utøvelsen av bruksrettene, med oppsetting av hytter, bygging av bruer, merking av stier, utlegging av båter mm. Fjellstyret har hele tiden hatt en plan og mål for hvordan ressursene skal gjøres tilgjengelige i størst mulig grad for brukerne. I tillegg tar fjellstyret på seg oppgaver innen bl.a. skjøtsel og overvåking.

Statskog SF

Statskog SF er grunneier i statsallmenningen og har blant annet ansvar for skogbruksvirksomhet og arealbruk, deriblant tomtefester og hytteutbygging. Forholdet og forskjellen mellom Statskog SF og Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe er viktig å være klar over.

Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF

Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF er grunneier og en viktig samarbeidspartner i det å ivareta området som friluftsområde. Kommuneskogen har lang tradisjon for skogbruk og tilrettelegging for allment friluftsliv. I tilretteleggingsøyemed bidrar de blant annet til å legge ut ved på tilrettelagt bålplasser og gapahuker, vedlikehold av sittebenker, bruer og klopper, informasjon til brukere, løypekjøring om vinteren og drift av parkeringsplassen ved hovedinnfallsporten. I tillegg tilbyr de jakt, fiske og overnatting på utleiehytter.

Lierne Nasjonalparksenter IKS

Lierne Nasjonalparksenter IKS er et autorisert besøkssenter for nasjonalparker iht Miljødirektoratets autorisasjonsordning. Nasjonalparkstyret og nasjonalparksenteret har en partnerskapsavtale som skal ivareta god samhandling mellom partene. Nasjonalparksenteret bidrar særlig med arbeid tilknyttet informasjon, kommunikasjon og besøksforvaltning.

OMRÅDEFAKTA

Internasjonale forpliktelser

Norge har undertegnet en rekke internasjonale miljøavtaler. Mange av våre verneområder er svært viktige bidrag til at slike avtaler kan følges opp og gjennomføres i praksis. Mer informasjon på [Miljødirektoratets nettside om konvensjoner](#).

Norges arbeid med FNs bærekraftsmål er beskrevet i Stortingsmelding nr. 40 (2020-21) *Mål med mening*, som er vår handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030. Det sentrale bærekraftsmålet for verneforvaltningen er nr 15 - *Livet på land*, men også en rekke andre mål er relevante, herunder nr. 13 - *stoppe klimaendringene*, nr. 6 - *rent vann og gode sanitærforhold*, nr. 3 *god helse og livskvalitet*, nr. 11 - *bærekraftige byer og lokalsamfunn* og nr. 12 - *ansvarlig forbruk og produksjon*, samt mål nr. 17 - *samarbeid for å nå målene*.

Norge har fastsatt egne mål for klima og miljø, som har mange fellestrekk med FNs bærekraftsmål. Klima- og miljømålene er fordelt på 6 resultatområder med til sammen 24 nasjonale miljømål og 83 indikatorer tilknyttet disse. De mest relevante resultatområdene er *Naturmangfold*, *Kulturminner og kulturmiljø*, og *Friluftsliv*.

Sørsamisk kultur

Norge har vedtatt flere internasjonale erklæringer og konvensjoner som skal sikre reindriftsamenes medbestemmelsesrett, bosetting, språk og

kultur. ILO-konvensjonen om urfolks rettigheter ble ratifisert av Norge i 1990, og gir sammen med grunnlovsbestemmelsen (§ 108) føringer for politikk og forvaltning som vedrører samiske interesser. I henhold til disse føringene skal statlige myndigheter ta særskilt hensyn til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved forvaltning gjennom bærekraftig bruk og vern av natur. Konvensjonen forankrer også konsultasjonsplikten som offentlige myndigheter har ovenfor Sametinget og andre samiske interesser i saker som angår dem jf. samelovens kapittel 4.

FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter sier blant annet at etniske, språklige eller religiøse minoriteter ikke skal nektes å dyrke sin kultur, utøve sin religion eller bruke sitt eget språk. Offentlige myndigheter har et overordnet ansvar for å bidra til at dette følges opp slik at samenes tradisjonelle former for næringsutøvelse og kultur sikres for fremtida.

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene påpeker at økt ferdsel kan gi økte forstyrrelser på rein og være negativt for samisk bruk av områdene.

IUCN

Norge er medlem i [Den internasjonale naturvernunionen \(IUCN\)](#). Den har som mål å bevare natur og biologisk mangfold. Det finnes et eget program for arbeid med verneområder ([Protected Areas](#)). Under dette programmet utvikles det veiledning for å øke effektiviteten i arbeidet med å beskytte natur. En av disse er et klassifiseringssystem med såkalt [IUCN kategorier](#). Disse kategoriene benyttes i stor grad for å sammenlikne arbeidet med verneområder mellom ulike land, både regionalt og globalt.

Bernkonvensjonen

Bernkonvensjonens formål er å verne om europeiske ville dyr og planter og deres levesteder, med særlig vekt på truede og sårbare arter. Målet er også å fremme samarbeid mellom medlemslandene. Mer

info: <http://www.miljostatus.no/tema/naturmangfold/internasjonalekonvensjoner/bernkonsvensjonen/>

Det er vedtatt fire lister (I-IV) som angir hvordan bestemte arter skal beskyttes (totalfredning, sikre leveområder, regulering av jakt og bruk av jaktredskap). I tillegg er det vedtatt resolusjoner for å beskytte bestemte naturtyper (Resolution No. 4 (1996)) og arter (Resolution No. 6 (1998)). Medlemslandene må rapportere om bevaringsstatus for de listede naturtypene og artene som finnes på eget territorium. I tillegg må landene opprette et nettverk av områder som skal bidra til å beskytte de aktuelle naturtypene og artene. Dette nettverket har fått navnet [Emerald Network](#).

NATUR

Beskrivelse

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ligger i kommunene Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stjøntje i Trøndelag fylke/Tröndelagen fylhke og dekker et areal på 96 km². I øst grenser landskapsvernområdet mot Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark/Låarte-Skæhkere vaarjelimmiedajve, og er dermed en del av et av de største sammenhengende verneområdene i Norge. Berggrunnsforholdene tilhører i hovedsak Trondheimsfeltet som har stort innslag av glimmerskifer som igjen gir opphav til god og næringsrik jordsmonn. Spesielt området rundt Grønlihøa skiller seg ut, med en større konsentrasjon av sørlige og varmekjære planter. Vegetasjonen her består av særegne plantearter, samt en frodig kryptogamfauna, da flere av artene finnes på rødlisten.

Fjellskogen binder sammen de lavereliggende områdene med snaufjellet lenger øst som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark/Låarte-Skæhkere vaarjelimmiedajve. Skogen her er sårbar, og bidrar med mat og ly til en rekke ville arter, samt gir gode beiteforhold. Selv om mye av området kan oppfattes uberørt hører det med at landskapets karakter er preget av tusenvis av år med beite fra tamrein og bufe. Den

menneskelige aktiviteten i området er forholdsvis stor også i dag. Det er sauehold og reindriftsvirksomhet i området. I tillegg er området godt tilrettelagt for friluftsliv, samt at det finnes et stort antall hytter innenfor landskapsvernområdet. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. I dag drives det bestandsrettet forvaltning på elg, hjort og rådyr, og storviltjakta betyr mye for både rettighetshavere og jegere.

Naturtyper beskrivelse

De fleste fjellområdene innenfor landskapsvernområdet tilhører lavalpin region, der blåbærhei og viersamfunn er mest vanlig. I fjellskogen dominerer gran (*Picea abies*), furu (*Pinus sylvestris*) og bjørk (*Betula pubescens*).

Fjellskogen utgjør en randsone mellom skog og fjell, og dette medfører at arter fra ulike naturtyper møtes her for å finne skjul og mat. Artsrikdommen i fjellskogen er lav sammenlignet med annen skog, og fordi forholdene er marginale er fjellskogen et langt mer sårbart økosystem enn skogsystemer i lavlandet. Fjellskogen binder sammen de lavereliggende områdene med snaufjellet lenger øst som ligger innenfor Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark. Fjellskogen er en sentral ressurs for sørsamisk reindrift da den gir reinen viktig vinterbeite.

Arter beskrivelse

I sørlia til Grønlihø er det registrert alm (*Ulmus glabra*), storklokke (*Campanula latifolia*), tysbast (*Daphne mezereum*), vårerteknapp (*Lathyrus vernus*), bitter blåfjær (*Polygala amarella*), kantkonvall (*Polygonatum odoratum*) og myskegras (*Millium effusum*). Det vokser også flere kalkkrevende arter her.

Fjellbjørkeskogen og barskogen er dominert av fugler som bjørkefink (*Fringilla montifringilla*), blåstrupe (*Luscinia svecica*), trepiplerke (*Anthus trivialis*), løvsanger (*Phylloscopus trochilus*), rødvingetrost (*Turdus iliacus*), gråtrost (*Turdus pilaris*), rødstrupe (*Erithacus rubecula*) og svarthvit fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*). Blant vadere og ender er smålom (*Gavia stellata*), storlom (*Gavia arctica*), svartand (*Melanitta nigra*), havelle (*Clangula hyemalis*), gluttsnipe (*Tringa nebularia*), strandsnipe (*Actitis hypoleucos*), grønstilk (*Tringa glareola*), enkeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) og dobbelbekkasin (*Gallinago media*) observert. Fiskeørn (*Pandion haliaetus*) er observert hekkende i verneområdet.

Av akvatiske arter er ørret (*Salmo trutta*) dominerende. I tillegg finner vi elvemusling (*Margaritifera margaritifera*), som er noe spesielt ettersom vassdraget er relativt høytliggende.

Blant hjortevilt finner vi elg (*Alces alces*), hjort (*Cervus elaphus*), rådyr (*Capreolus capreolus*) og tamrein (*Rangifer tarandus*).

For store rovdyr kan bjørn (*Ursus arctos*), jerv (*Gulo gulo*) og gaupe (*Lynx lynx*) bruke området i perioder av året. Gaupe og jerv har begge forvaltningsområder som berører verneområdet.

Generelt for alt dyreliv er at hekke- og yngleperioden på våren regnes som sårbar. Det er store variasjoner mellom arter med tanke på når de anses som sårbare mot forstyrrelser. For noen arter, som f.eks. kongeørn, er den sårbar mot forstyrrelser allerede fra februar, mens mindre spurvefugler kan være sårbare fra mai. Den sårbare perioden er som regel over i juli. At en art er sårbar for forstyrrelser betyr at et individ kan avbryte hekking og yngling fordi det er for ressurskrevende å fortsette, noe som over tid kan resultere i bestandsnedgang. [Miljødirektoratets veileder for håndtering av sensitive artsdata](#) og [Norsk rødliste for arter](#) gir en pekepinn på hvilke arter det skal tas særlig hensyn til.

Oversikt over observerte arter i landskapsvernområdet i perioden 2010-2022 ligger vedlagt.

[Rødlisterarter beskrivelse](#)

Norsk rødliste for arter 2021 er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fagekspertene.

Observerte arter i perioden 2010-2022 som er rødlistet per 2021 er svartand (*Melanitta nigra*), granmeis (*Poecile montanus*), fiskemåke (*Larus canus*), rødstilk (*Tringa totanus*), gjøk (*Cuculus canorus*), småspove (*Numenius phaeopus*), fiskeørn (*Pandion haliaetus*), heilo (*Pluvialis apricaria*), svartsonetjuka (*Phellinus nigrolimitatus*) og elvemusling (*Margaritifera margaritifera*). Disse artenes rødlistestatus skyldes i hovedsak bestandsnedgang eller et relativt lavt antall individer.

Geologi beskrivelse

Verneområdet ligger over marin grense (høyeste havnivå etter området ble fritt for is). Berggrunnsforholdene tilhører i hovedsak Trondheimsfeltet som har stort innslag av glimmerskifer som gir opphav til en relativt frodig vegetasjon. Av løsmasser er det noe morenemateriale, torv/myr og breelv-/bresjøavsetninger øst i verneområdet.

Klimaendring

Værdata de siste 20 årene

Målinger de siste 20 åra fra like vest for verneområdet (Kjevlia, Snåsa/Snåase) viser variasjoner av årsnedbør mellom 797-1449 mm. Høye nedbørsnivåer bidrar til at de lavereliggende områdene er preget av myr og våtmark. I samme periode ligger middeltemperaturen på 1,4-5,5 grader celsius. Makstemperatur og minimumstemperatur har vært henholdsvis 32,7 og -36,3 grader celsius. Dataen er hentet fra [Norsk Klimaservicesenter](#).

Endring av vær

Klimaendringer som følge av økt temperatur kan gi kortere periode med snødekke og tilsvarende lengre barmarksperioder. Svingende temperaturer kan føre til nedising av vegetasjon og beite, som er en trussel mot artsmangfoldet og naturgrunnlaget til reindrift og således sørsamisk kultur. Med økte temperaturer kan vi også forvente mer gjengroing av området, og det å opprettholde beitetrykk vil være et viktig tiltak for å bevare landskapets karakter og egenart. De varmekjære artene ved Grønlihø kan få større utbredelsesområde.

Det forventes hyppigere nedbørsperioder med større intensitet, mer nedbør og kraftigere vind som følge av endrede klimatiske forhold. Dette kan være utfordrende for flere arter som lever i høyfjellet og som er tilpasset et stabilt og kaldt klima. Hyppigere nedbørsperioder kan gi større vannføring i vassdrag i tillegg til høyere risiko for erosjon på sårbare stier eller andre sår i terrenget. Flom og isgang har de siste årene vist seg å være en utfordring for bruer, noe man må ha fokus på i fremtidig forvaltning.

Endring av hekke- og yngletid

Som følge av klimaendringer kan noen arter igangsette hekking og yngling tidligere på året. Dersom ny kunnskap tilsier at arters sårbare perioder er i endring, kommer dette til å ha en innvirkning på forvaltning av verneområdene og videre gjennomføringen av tiltak.

Annen negativ påvirkning

Økt ferdsel og annen menneskelig aktivitet i verneområdet kan gi slitasje på vegetasjon og forstyrrelser på sensitive arter og reindriftas naturgrunnlag. Friluftslivet og samfunnet er i stadig endring, så en kan forvente nye problemstillinger etter hvert som tiden går og nye trender etablerer seg. Per nå er det likevel «tradisjonelle» friluftaktiviteter som er mest populært, herunder fottur og høsting (Selvaag & Wold, 2018).

Slitasjeproblemene på stier forsterkes av klimaendringene med mer og kraftigere nedbør og større fare for flom og erosjon. Det er derfor viktig å sikre stier med høye ferdselstall mot erosjon og utvasking. Utvasking og erosjon kan også forekomme som følge av motorferdsel på barmark. Det er gjort mye arbeid for å minske negative effekter av ferdsel, og Svillestien fremstår som robust og har kanalisert ferdsel i flere tiår.

BRUK- HISTORIKK

Eierstruktur

Eierforhold

Landskapsvernområdet berører to kommuner: Steinkjer/Stientje og Snåsa/Snåase. Av de til sammen 96 km² som landskapsvernområdet utgjør, ligger 54 km² innenfor Steinkjer kommuneskoger-Ogdalsbruket KF sin eiendom i Steinkjer kommune/Stientje tjielte. 42 km² ligger i Roktdal statsallmenning i Snåsen tjielte/Snåsa kommune der Statskog SF er grunneier og Snåsa fjellstyre/Snåsen vaerieståvroe forvalter bruksrettene.

Hytter

Det er et betydelig antall festetomter med hytter langs Svillestien og i områdene rundt Åsvatnet, Skjeldbreia, Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie og Sottjønnin. Det er også 5 utleiehytter i landskapsvernområdet (2 allmenningshytter i regi av Snåsa fjellstyre/Snåsen vaerieståvroe, 1 DNT-hytte og

2 utleiehytter i regi av Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF).

Bruksretter

Den historiske bruken av fjellområdene dannet grunnlag for bosetting og næring i bygdene her. Disse store fjellområdene, statsallmenningene, ble og blir brukt til jakt, fangst, fiske, setring, beite med mere, under betegnelsene bruksretter eller allmenningsretter. Det er disse bruksrettene fjellstyret er satt til å forvalte med hjemmel i fjelloven. Statskog SF er grunneier på statsallmenningene, og forvalter grunneierretten. Bruksrettene deles i to hovedkategorier, jordbrukstilknyttede bruksretter (som beite, setring mm.) og bostedstilknnyttede bruksretter (fangst, jakt og fiske).

Fjellstyrets allmenningshytter er satt opp i medhold av fjelloven for at de bruksberettigede skal kunne ta i bruk sine rettigheter. Private hytter er ikke tilknyttet noen bruksrett i lys av fjelloven.

Landskapsvernområdet ligger innenfor Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt, som har bruksrettigheter etter reindriftsloven i området.

Verneprosess

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ble opprettet ved Kgl.res. 17.12.04. Opprettelsen skjedde samtidig med vernet av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Lierne /Lijre nasjonalpark og Berglia og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat.

Statens naturvernråd kom med NOU 1986:13 *Ny landsplan for nasjonalparker*, og foreslo at et større område fra Verdalen til Lierne skulle vernes. I dette lå det planer om et område som landskapsvernområde, en ny nasjonalpark burde bli oppretta i Lierne og Gressåmoen nasjonalpark burde utvides. Dette ble etterfulgt av Stortingsmelding nr. 62 (1991-92) *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* og tilhørende Innst.S.nr. 124 (1992-93). Den tilhørende innstillingen ble vedtatt i Stortinget 19.04.93 og Regjeringen ble bedt om å utarbeide forslag

til vern i de områdene som i dag hører til Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark. Vernet ble endelig vedtatt i kongelig resolusjon 17.12.04.

På vernetidspunktet var det Snåsa/Snåase og Steinkjer/Stjøntje kommuner som var forvaltningsmyndighet for landskapsvernområdet. Større lokal innflytelse i miljøvernforvaltningen har bakgrunn i politiske føringer for norsk miljøvernpolitikk fra slutten 1990-tallet og i begynnelsen av år 2000. Forvaltningsmyndighet for nasjonalparker ble normalt delegert til fylkesmannen/statsforvalteren på denne tiden, men Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark ble med i en prøveordning der man hadde et lokalt tilknyttet nasjonalparkråd som forvaltet nasjonalparken. I 2010 ble det innført en ny forvaltningsmodell med nasjonalparkstyrer. I dag er det Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe som er forvaltningsmyndighet for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde, Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark, Lierne/Lijre nasjonalpark og noen av de tilgrensende naturreservatene.

Restriksjonsområder

Restriksjoner i rom

Det foreligger ingen geografisk sonering eller restriksjonsområder i landskapsvernområdet. Vurderinger hvorvidt bruk av området er i tråd med eller i strid med verneverdiene foretas i hver enkelt sak. Dagens bruk legger likevel visse føringer for hvor i verneområdet man ønsker mer og mindre ferdsel, behov for tiltak, osv.

Restriksjoner i tid

Det foreligger ingen tidsmessig sonering, periodiske forbud eller restriksjonsperioder i landskapsvernområdet. Vurderinger om hvorvidt bruk av

området er i tråd med eller i strid med verneverdiene foretas i hver enkelt sak. Tiltak som kan være forstyrrende på dyrelivet bør ikke gjennomføres på våren og forsommeren når det er yngle- og hekketid.

Landbruk

Beitehold

Utmarksressursene i fjelldalene har vært viktig for landbruket. Beite, setring, myr- og fjellslåtter og skogsdrift har vært drevet i disse avsidesliggende områdene så lenge det har vært bosetting i bygdene rundt omkring.

Landbruket i dette området i dag er i hovedsak knyttet til sauehold. Det slippes sau både fra Roktdalen (Snåsa/Snåase), Gaulstad (Steinkjer/Stientje) og Skjækerdalen (Verdal/Verdaelie) som delvis beiter innenfor verneområdegrensene. Antallet sau som blir sluppet på utmarksbeite i området er nedadgående. Retten til beite reguleres av grunneier (Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF og Statskog).

Det er ønskelig å ha beitedyr innenfor verneområdet for å opprettholde et visst beitetrykk og ivareta det naturlige landskapet. Beite skal likevel ikke føre til negative effekter på planter, dyr og landskap.

Nasjonalparkstyret ønsker en driftsplanbasert forvaltning. Med dette menes at en godkjent driftsplan blant annet kan brukes som grunnlag for å gi flerårige dispensasjoner. Driftsplanbasert forvaltning skal benyttes for å minimere mengden søknader og saksbehandling, og være til det beste for alle parter.

Skogbruk

Det ble tidligere drevet et intensivt skogbruk i området, og fra Ogndalsbrukets historie ble det sagt at *"det i 1926 var skoglaust på bruket"*. Fløyting av tømmer var nødvendig transportform, og fløytingsdammer ble bygget flere steder for å holde store nok vannmagasin som kunne slippes på når tømmeret skulle ned vassdraga. Fløytingsdammen ved Skjellivatnet er i dag restaurert og ivaretatt som et kulturminne om skogbruksaktiviteten i området. Skogstuene fra denne tida, det vil si perioden 1920-1955, er solgt til private eiere. Arealene som ble uthogd i denne perioden består i dag av en mosaikk av tidligere kulturskog og gjensatt gammelskog.

Det er observert noen myrgrøfter i området mellom Sottjønnin og Andreastjønnna, noe som vitner om stor interesse for skogbruk i området. Flere av skogsområdene er unaturlig tette som følge av skogbruk før vernetidspunktet, og vestiden av Rognåsen er for eksempel ikke skogkledd på flyfoto fra 1972.

Reindrift

Generelt

Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde ligger innenfor sentrale sørsamiske bruks- og bosettingsområder. Kulturminner forteller en historie fra da sørsamene drev fangst, og etter hvert utvikla hold av tamrein og tamreindrift. På slutten av 1400-tallet utviklet reinmelkhusholdet seg og fram til begynnelsen av 1900-tallet var husholdet og inntekta basert på råstoff fra reinen. Reinen ble brukt som kløv- og trekkdyr, den ble melket, melka ble foredlet til ost, og skinnen ble brukt til klær og sko. I løpet av 1900-tallet gikk reindriften over fra naturalhushold til pengehushold. Kjøttproduksjon er i dag dominerende i reindriftnæringa. Beitetrykk fra rein gjennom lang tid har bidratt til å forme landskapets karakter og egenart, og er viktig for å ivareta det biologiske mangfoldet i området.

[Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene](#) påpeker at økt ferdsel kan gi økt forstyrrelse på rein og være negativt for samisk bruk av områdene.

Sørsamisk språk/Åarjelsaemie

Sørsamisk er på UNESCOs liste over truede språk, men det jobbes hardt med å opprettholde/beholde det og språket er i positiv utvikling. Snåasen tjjelte/Snåsa kommune ligger under "*Forvaltningsområdet for samisk språk*", som blant annet betyr at samisk og norsk språk skal være likestilt i kommunen. Å synliggjøre samisk språk og kultur er derfor viktig i det offentlige rom for å bevisstgjøre og ivareta den samiske kulturen. Dette gjelder også informasjon som utarbeides av nasjonalparkforvaltningen i Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne/Låarte-Skæhkere-Lijre. Nasjonalparkstyret skal derfor være en foregangsmyndighet i bruk av sørsamisk språk.

[Stadnamnlova § 11](#) sier blant annet at offentlig forvaltning skal benytte stedsnavn som er registrert i stedsnavnregisteret. Dette inkluderer samiske stedsnavn, og gjelder for eksempel kart og skilt.

Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt

Skæhkere sijte/Skjækerfjell reinbeitedistrikt har deler av sine beiteområder innenfor landskapsvernområdets grenser. Sijten/reinbeitedistriktet er et helårsdistrikt, noe som betyr at de har alle årstidsbeiter (vinter-, vår-, sommer- og høstbeite) innenfor samme geografiske område.

Sijten/distriktet står altså fritt til å disponere beite innenfor sine grenser slik de finner hensiktsmessig med tanke på vær- og føreforhold, og det må derfor påregnes å treffe rein i området til varierende tider av året. Sijten/reinbeitedistriktet består av 5 sijteandeler, med et øvre reintall på 2000 rein (i vårflokk). Der er ikke etablert permanente reindrifftsanlegg innenfor landskapsvernområdets grenser.

For ytterligere opplysninger om reindriffts arealbruk og anlegg, vises det til reindriffts arealbrukskart (www.nibio.kilden.no), samt deres distriktsplan [Skæhkere sijte distriktsplan](#)

[Reindrifftsloven](#) hjemler reindriffts rettigheter, deriblant rett ferdsel, flytting og flyttleier, rett til beite for rein, rett til å sette opp anlegg som trengs til reindriffta, rett til brensel og trevirke og rett til jakt, fangst og fiske.

Som for landbruk, ønsker Nasjonalparkstyret å legge til rette for en driftsplanbasert forvaltning også her. En godkjent distriktsplan bør ligge til grunn for behandling av eksempelvis gjeterhytter, gjerder og anlegg i reindriffta.

Friluftsliv

Friluftslivet i området er veldig knyttet til rekreasjon og høsting av naturen. Turen på *Svillestien* inn til *Norges Geografiske Midtpunkt* er en populær tur i regionalt perspektiv. *Svillestien* ble anlagt i 1992-1994 av Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF med økonomisk støtte fra hytteeierne i området. Ferdselstellingene de siste åra viser betydelig bruk av området. Langs *Svillestien* er det tilrettelagt med 2 gapahuker og flere benker. Ved begge gapahukene og en tilrettelagt bålplate legges det årlig ut ved til allmennheten for å unngå at nærliggende trevirke blir brukt til bålrensing og at verneverdiene forringes. Dette er gjort gjennom et samarbeid mellom nasjonalparkforvaltningen og Steinkjer kommuneskoger-

Ogndalsbruket KF. Den ene gapahuken ligger ca. 5 km fra innfallsporten ved Lustadvatnet, mens den andre gapahuken ligger noen hundre meter fra *Norges Geografiske Midtpunkt*.

Brukerundersøkelsen for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark fra 2017 (Selvaag & Wold 2018) viser at de 3 mest brukte innfallsportene til nasjonalparken er via landskapsvernområdet; henholdsvis Gaulstad, Krokbecken (Lustadvatnet) og Mokka gård.

Jakt og Fiske

Jakt, fiske og friluftsliv har lange tradisjoner i området. Det drives bestandsrettet forvaltning på jaktbart vilt. Lokale bestemmelser for jakt og fiske er gitt på hjemmesiden til Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket og Snåsa fjellstyre/Snåsen vaeriståvroe. Jakt og fiske reguleres av [viltloven](#), [lakse- og innlandsfiskeloven](#), [reindriftsloven](#) og [fjelloven](#).

Det ligger flere utleiehytter (allmenningshytter, DNT-hytter og kommuneskoghytter) i verneområdet, hvorav alle ligger i nærheten av fiskevann. De viktigste fiskeressursene finner man i Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie, Åsvatet og Nåvatnet. Ørret er det vanligste fiskeslaget.

Det er ønskelig at jakt og fiske utøves i verneområdet.

Reiseliv

Verdien av slike naturområder er allmenn kjent som [en viktig kilde for reiseliv i Norge](#).

Det er lite omfang av reiseliv i landskapsvernområdet. Det er noen hytter som leies ut, men dette er primært for å sikre allmennheten og bruksberettigede tilgang på friluftsliv, jakt og fiske. Mokka gård tilbyr aktiviteter inn i landskapsvernområdet. DNT Nord-Trøndelag har en SignaTUR som starter ved Lustadvatnet og går gjennom landskapsverneområdet og sørover til Meråker. Av utleiehytter har Steinkjer kommuneskoger-

Ogndalsbruket KF 2 kommuneskoghytter (Lågvassbu, Skjækerosstu), Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe har 2 allmenningshytter (Nåvasshytta, Skjækerhytta) og DNT Nord-Trøndelag har 1 utleiehytte (Setertjønnhytta).

Oversikt over utleiehyttenes plassering ligger vedlagt.

Forskning og undervisning

Det er lite kunnskap om forskning som er gjort i landskapsvernområdet. Forvaltningsmyndigheten bør ha kontroll på det som gjøres av forskning slik at denne kunnskapen kan komme forvaltningen, allmennheten og andre interesserte til gode.

Kulturminner

Generelt

Området er ikke systematisk kartlagt for kulturminner, og det er sannsynlig at det finnes et ukjent antall automatisk fredete kulturminner i området, for eksempel steinalderboplasser, samiske boplasser og kulturminner knyttet til utmarksbruk, jernvinning, fangst og ferdsel. Områdene har vært rike på naturressurser og var derfor et naturlig valg for tilhold for mennesker som levde av å høste. Ved Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie er det registrert samiske boplasser, flere tufter som kan være fra jernalder/middelalder og en steinalderboplass. Her er det også registrert jernvinneplasser, anlegg for kull/tjærebrenning, samt fangstgroper. Ogndal historielag sitter på mye kunnskap om historisk bruk av området.

Kulturminner forvaltes av Trøndelag fylkeskommune/Tröndelagen fylhkentjälte og Sametinget/Sámediggi. Kulturminner eldre enn år 1537 og samiske kulturminner fra 1917 eller eldre er automatisk fredet (jf. kulml §§ 3 og 4), og det er forbudt å gjøre inngrep i eller på annen måte skade eller utilbørlig skjemme disse (uten at det foreligger tillatelse etter kulturminneloven § 8). Ved byggesaker og tiltak som medfører fysiske inngrep skal derfor kulturminnemyndighetene kontaktes for å være sikker på at man ikke forringer/ødelegger kulturminner.

I forbindelse med regionreformen i 2020 ble oppgaver og myndighet på kulturminneområdet overført fra Riksantikvaren til Trøndelag fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjielte og Sametinget/Sámediggi fra 01.01.2020. Dette innebærer at det nå er Trøndelag fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjielte og Sametinget/Sámediggi som er førstelinje i forvaltningen av de fleste automatisk fredete kulturminnene i Trøndelag/Trööndelage.

Setervoller

De eldste setervollene i Skjækra/Skæhkerenjohke kan ha vært i bruk siden begynnelsen av 1800-tallet. På enkelte av plassene bodde folk hele året. På Nikolaivollen ved foten av Grønlihøa bodde det folk i 1830-årene, og Nordvollen i Skjækerosen var boplass i 1840-1850. Flere av de gamle setervollene er i dag merket med røyser og navneplater.

Skogbruk/fløyterdam?

I Ogdalen ble det fløytet tømmer på både store og små vassdrag, og det var behov for dammer for å kunne slippe på vann for å fløyte tømmeret nedover. I landskapsvernområdet står det fortsatt igjen en dam på nordøstsiden av Skjellivatnet. Den har eksistert også før 1948, men det ble bygd ny i 1948 og restaurert i 1989. I randsonen til verneområdet er det også kjent at det har vært dammer ved Vintertjønna (bygd før 1926, ny 4 meter høy dam i 1950), Sottjønnin, Gåstjønna (bygd 1953) og Lunddammen.

På 1900-tallet ble det etter hvert populært å grøfte myr for å tørrlegge våtmarksområder slik at man kunne dyrke skog. Grøftene finnes mellom Andreastjønna og Sottjønnin, men det kan tenkes at det finnes grøfter også andre steder. Selv om myrgrøfter i mange tilfeller restaureres i dag for å ivareta myras funksjonalitet, har myrgrøfter en plass i den kulturelle historien av norsk skogbruk.

Tallbommen

Svenske Jöns Mathias Tallbom ble født i 1869 i Mårdsjö i Strömsund. Etter flere jobber i Norge ble han etter hvert boende i ei skogstue i Tjukklia ved Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie fra 1918. Da han gikk til Gaulstad gikk han som regel gjennom Damtjønndalen, og la alltid igjen en stein på et lite høgdedrag på stien like nord for Rabbtjønnin. Stedet er derfor kalt Tallbommen eller Tallbomvalin, og du finner en stein som ligger der den dag i dag. Tallbom bidro for øvrig som grenselos under 2. verdenskrig, og ruta gikk fra Tjukklia via Gomolia, Fjellskjækra og Gaundalen.

Vardebygging - potensiell trussel mot kulturminner

Vardebygging gjort av turgåere bør unngås for å minimere risikoen for å ødelegge kulturminner. Det er en økende tendens i Norge til vardebygging i fjellet, utført av turgående. Dette er et problem i store deler av landet, spesielt i høyfjellsområder/over tregrensa. Varde, reiste steiner og små røyser har vært i bruk i forhistorisk tid både som deler av fangstsystem/ledegjerder og som markør av leder og ferdselsveger. Denne type kulturminner kan være vanskelig å datere. Moderne vardebygging i fjellet kan være vanskelig å skille fra forhistoriske kulturminner, og dermed forkle eller gi et villedende bilde av eldre tiders fangst og ferdsel i et område. Det kan også oppfattes som visuelt forstyrrende i et natur- og kulturlandskap. Det er også tilfeller der det tas steiner fra samiske offerplasser, tufter, mm for å bygge varde, noe som skal unngås. Dersom vardebygging skal gjennomføres bør det derfor være tett kontakt med kulturminnemyndigheten for å unngå feiltakelser.

Bygg og Installasjoner

Hytter

Det finnes en del private fritidshytter innenfor landskapsvernområdet. De første hyttene ble satt opp rundt år 1900 og ble brukt som husvær i forbindelse med jakt, fiske og høsting. I løpet av 1970- og 1980-åra ble det bygd hytter også for fritidsformål, og det er ca. 90 hytter i landskapsvernområdet i dag. De eldste hyttene ligger enkeltvis utenfor regulerte hyttefelt, og de fleste finnes i tilknytning til Sottjønnna, Skjellivatnet, Skjelbreia og Skjækervatnet/Skæhkerenjaevrie. Hyttene ligger likevel minimum 3 kilometer fra bilvei, og er av enkel standard uten tilkoblet VA-system og strøm. Med innføringen av landskapsvern i 2004 ble det stopp i nybygging innenfor vernegrensen, og hyttene er derfor begrenset til å holde en enkel standard.

Bygninger utgjør en del av landskapet. Dette innebærer at hyttene i utgangspunktet ikke skal endre uttrykk slik at landskapet kan få en endret karakter. Det er derfor ønskelig at hyttene i landskapsvernområdet bevarer sitt tradisjonelle uttrykk. I verneforskriften heter det at tradisjonell byggeskikk skal benyttes ved vedlikehold av bygninger.

Det foreligger ingen byggeskikkveileder fra nasjonalparkforvaltningen, men Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF har retningslinjer for hvordan hytter på deres eiendom skal se ut. Statskog har ikke tilsvarende retningslinjer for sin eiendom. Normen blant hyttene i landskapsvernområdet er saltak, enkle vinduer, solcelle på yttervegg, parabolantenne på vegg, mørkt tak eller torvtak, mørk naturfarge på ytterveggene og bygg i en etasje. Fra et kulturminneperspektiv er det viktig å ivareta hyttenes preg for å ivareta denne byggestilen som en del av historien.

I [Stortingsmelding nr.18 \(2015-2016\) - Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet](#) heter det at økt standardheving ofte også vil innebære mer synlighet, som vil kunne medføre redusert opplevelsesverdi av landskapet. Visse standardhevninger som følge av endret behov med tiden vil godtas så fremt det er forsvarlig etter verneforskriften og naturmangfoldloven §§ 8-12.

Svillestien

Svillestien er godt tilrettelagt med tresviller impregnert med kreosot som tidligere ble brukt på jernbanen. Det er bruer flere plasser innenfor verneområdet for å sikre fremkommelighet til private hytter og utleiehytter. Det står i [Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder](#) at forvaltningsmyndigheten også utenfor verneområder (f.eks. ved innfallsporier) bør være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

Kulturminner

Det er også et ukjent antall kulturminner innenfor verneområdet, hvorav noen kan anses som bygg eller installasjoner. Mer om dette i kapitlet om kulturminner.

Infrastruktur

Merkede stier

- Ålnesseteren - Nåvatnet, ansvarlig: Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe
- Lustadvatnet - Norges Geografiske Midtpunkt - Lågvassbu - Skjækerosstu, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Lustadvatnet - Finnhaugseteren - Skjellivatnet - Kjølén, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Litj-Gaulstad - Damtjønndalen - Skjellivatnet, ansvarlig: Steinkjer kommuneskoger-Ogndalsbruket KF
- Skjækerdalen - Setertjønnytta - Lågvassbu - Damtjønndalen - Litj-Gaulstad, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Litj-Gaulstad - Stortjønning - Skjækerosstu, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Stortjønning - Skjækerdalshytta, ansvarlig: DNT Nord-Trøndelag
- Setertjønnytta - Skjækerhytta, ansvarlig: Snåsa fjellstyre/Snåasen vaerieståvroe

I tillegg er det noen etablerte stier som ikke merkes jevnlig. Den mye omtalte Svillestien går fra Lustadvatnet til Norges Geografiske Midtpunkt.

Se oversiktskart i vedlegg.

Tilrettelegging

Stier gir trygghet og fellesskapsfølelse, de gir mulighet for trygg og sikker ferdsel, de viser oss steder og opplevelser i naturen og de binder sammen fortid og nåtid. Tilretteleggingen kan bidra til å vise hvilke kvaliteter i landskapet som vektlegges som viktig. Eksempelvis er det tilrettelagt med gapahuker når man har god utsikt til Grønlihø og innover Skjækerfjella/Skæhkere.

For å gjøre tilretteleggingstiltak tilstrekkelig motstandsdyktige mot fremtidens klima, må utbyggere ta hensyn til de utfordringene klimaendringer innebærer for funksjonalitet og levetid for blant annet broer, ilandstigningsbrygger og turveier. Tilrettelegging skal skje i tråd med verneforskriften og besøksstrategien.

Motorferdsel

Motorferdsel innenfor landskapsvernområder reguleres av [motorferdselloven](#) som forvaltes av kommunene Steinkjer/Stientje og Snåsa/Snåase. Det bør være en tett dialog mellom nasjonalparkforvaltningen og kommunene, slik at en får informasjon om omfang av motorferdsel som kan påvirke verneverdiene, friluftslivet og annen bruk av landskapsvernområdet.

Jf. motorferdselloven § 8 skal motorferdsel i utmark og vassdrag foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Hva som regnes som aktsom motorferdsel er vanskelig å avklare, men minst mulig forstyrrelser på dyreliv og minst mulig skade på vegetasjon bør etterstrebes. For eksempel har hastighet mye å si for skadepotensialet på vegetasjon, og man bør derfor holde lav hastighet når man kjører. Det er også kjent at beltegående kjøretøy gir mindre slitasje på vegetasjonen enn hjulgående kjøretøy. Det forventes at motorferdsel som medfører skade på verneverdiene rettes opp på skadegjørers bekostning jf. naturmangfoldloven § 11.

Den som utøver reindrift har, i henhold til reindriftsloven § 23, anledning til å bruke nødvendige fremkomstmidler i samsvar med distriktsplanen. Bruk av terrenggående kjøretøy på bar mark skal begrenses mest mulig og skal så langt mulig foregå i faste løyper. Motorisert ferdsel eller flyging inn i område vernet i medhold av [naturmangfoldloven kapittel V](#) eller eldre vernevedtak som nevnt i [naturmangfoldloven § 77](#), skal foregå i samsvar med fastsatte forskrifter om vern.

Tilleggsopplysninger

Bruk av droner

Bruk av droner reguleres ikke av verneforskriften for Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde. Det finnes imidlertid en bestemmelse, § 3 pkt. 4.1, i forskriften som sier at "*all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.*" Denne aktsomhetsplikten gjelder for all ferdsel, inkludert bruk av drone.

FORVALTNING

Innledning

Verneforskriften

Verneforskriften er oppbygd slik at det først gis et generelt forbud mot alle inngrep og tiltak som kan skade eller redusere verneverdiene innenfor området. Deretter beskriver forskriften hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt uten søknad, samt hvilke tiltak og aktiviteter som kan tillates etter dispensasjon (søknad). Verneformålet (§ 2) sier noe om hvorfor området er vernet, og er viktig ved fortolkning av de enkelte bestemmelsene i forskriften.

Forvaltningsplanen utdyper forskriften og gir retningslinjer for dispensasjoner som kan gis. Eksempelvis gjennom å beskrive hva ombygging og utvidelse av eksisterende bygg innebærer (jf. § 3 pkt. 1.3 a).

I tillegg er det et forlik ([20-129753SKJ-FROS, ligger vedlagt](#)) mellom Staten og Snåsa fjellstyre/Snåsen vaerieståvroe som presiserer hva som skal kunne utøves innenfor verneforskriftens bestemmelser på statsallmenningene.

Dispensasjonssøknader

Det er viktig at søknader inneholder utfyllende informasjon om hvem, hva, når, hvor, hvorfor og hvordan tiltaket/aktiviteten skal gjennomføres.

For å sikre at søknaden er godt nok opplyst, bør søknadene sendes kommunen, som deretter videresender søknadene til nasjonalparkstyret. Alle saker skal først behandles etter verneforskriften før de behandles ferdig etter annet lovverk. Før et tiltak kan iverksettes må det som oftest foreligge en tillatelse fra grunneier, kommunen, nasjonalparkstyret og eventuell annen myndighet.

Alle søknader skal vurderes etter behov og behandles i tråd med verneforskriften og de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse må det likevel gjøres en selvstendig vurdering av hvorvidt dispensasjon skal gis. Det er altså opp til forvaltningsmyndigheten å vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi dispensasjon, etter en samlet vurdering hvor også verneformål, naturforholdene, andre interesser m.m. inngår. Vedtaksmyndigheten har også mulighet til å knytte vilkår til sine vedtak, så lenge disse vilkårene står i forhold til tillatelsen (oppleves saklig i forhold til tillatelsen).

Klager

Alle med rettslig klageinteresse jf. forvaltningsloven § 28 kan påklage et enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre (3) uker fra mottaker er gjort kjent med vedtaket. Klagen sendes nasjonalparkstyret for vurdering. Dersom nasjonalparkstyret opprettholder sitt vedtak sendes klagen til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Dersom nasjonalparkstyret derimot endrer sitt opprinnelige vedtak, er det nye vedtaket å regne som et nytt enkeltvedtak med påfølgende klagerett.

Forhold til andre lover

Verneforskriftens regler angir rammen for hva som er lov innenfor verneområdet. Andre lover som plan- og bygningsloven, motorferdselloven, viltloven, reindriftsloven og fjelloven gjelder også innenfor verneområdet, og tiltak/aktiviteter vil ofte kunne trenge tillatelse etter flere lovverk. Forskrifter gitt med hjemmel i naturvernloven og naturmangfoldloven går som hovedregel foran andre lover eller forskrifter dersom det er ulikheter mellom bestemmelsene. Det er viktig å merke seg at øvrig lovverk gjelder i tillegg til verneforskriften. For eksempel har kommunene forvaltningsmyndighet etter plan- og bygningsloven og lovverk som regulerer vilt- og fiskeforvaltning, forurensning, motorferdsel i utmark, landbruk m.m. Statsforvalteren i Trøndelag/Trööndelagen Staatehaaltoje har myndighet etter reindriftsloven. Trøndelag fylkeskommune/Trööndelagen fylhkentjälte har myndighet for fylkesplanlegging og kulturminneforvaltning, og Sametinget/Sámediggi har myndighet etter kulturminneloven for samiske kulturminner. Snåsa fjellstyre/Snåasen vaeriestávroe har myndighet etter fjelloven.

Samhandling med kommunene

God kommunikasjon mellom kommunene og nasjonalparkstyrets sekretariat er viktig. I noen saker skal en søknad behandles etter flere lovverk (f.eks. byggesaker) og hos flere forvaltningsmyndigheter. En søknad skal behandles etter verneforskriften først, deretter eventuelt annet regelverk. Søknaden skal likevel sendes til kommunen først, som videresender den til nasjonalparkstyret. Kommunene har gode rutiner på krav til søknader og vil slik sørge for at en søknad er tilstrekkelig opplyst før den kommer for behandling etter verneforskriften. Det er viktig at nasjonalparkstyret sender aktuelle vedtak til kommunen og motsatt for å opprettholde flyt i prosessen.

Samhandling med brukerinteresser

Hvert år søker forvaltningsmyndigheten om midler fra Miljødirektoratet for å gjennomføre tiltak for å fremme verneverdiene. I forkant av dette (gjerne november/desember) pleier forvaltningsmyndigheten å gjennomføre innspillsmøte med sentrale brukerinteresser av området. Slik har brukerinteressene et forum for å komme med innspill til tiltak som kan/bør gjennomføres. Dette oppleves som en god måte å sikre dialog og samhandling på, og vil være viktig å ivareta også fremover. Denne samhandlingen er lokalt kjent som "bestillingsdialogen". Tiltak det søkes om penger til skal være forankret i forvaltningsplanen, besøksstrategien eller ha en positiv innvirkning på verneverdiene. Mange av brukerinteressene er også representert i rådgivende utvalg.

Tiltaksplaner

Tabell utarbeidet i FVPN. Kommentarer fra direktoratet redigeres i den digitale løsningen.

Besøksforvaltning

Det er utarbeidet felles besøksstrategi for Skjækra landskapsvernområde, Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark og Lierne nasjonalpark (vedlegg nr. x).

Forvaltningsutfordringer

Utfordringene for forvaltningen av Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde er å hindre tap av biologisk mangfold, naturtyper og kulturverdier. I tillegg skal naturgrunnet ivaretas slik at det kan utøves samisk reindrift. De viktigste truslene kan deles i følgende kategorier:

- Klimaendringer
- Gjengroing
- Slitasje på vegetasjon og forstyrrelse av dyreliv og reindrift som følge av menneskelig aktivitet og ferdsel
- Tekniske inngrep i verneområdet som kan påvirke vegetasjon, dyreliv og reindriften
- Utenforliggende tiltak som kan påvirke verneverdiene

Naturmangfoldloven

Miljørettslige prinsipp (§§ 8-12)

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven kapittel II kommer til anvendelse ved utøvelse av offentlig myndighet, og må vurderes når det treffes vedtak etter verneforskrifter. De miljørettslige prinsippene er kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Det er viktig å påpeke at kunnskapsgrunnlaget innebærer både vitenskapelig kunnskap så vel som erfaringsbasert kunnskap. Prinsippene er ikke selvstendige vedtakshjemler, men skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold etter andre bestemmelser. Dette innebærer at prinsippene skal være en del av vurderingen både ved vedtak med hjemmel i spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskrifter og ved vedtak etter naturmangfoldloven § 48. Naturmangfoldloven § 7 angir at det skal fremgå av vedtaket hvordan prinsippene er vurdert. Mer informasjon: [Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter](#) og [Veiledning til naturmangfoldlovens kapittel 2](#)

Da naturmangfoldloven av 19. juni 2009 ble vedtatt med ikrafttredelse 1. juli 2009, ble naturvernloven opphevet. Selv om naturvernloven ble opphevet, gjelder verneforskrifter vedtatt i medhold av naturvernloven inntil Kongen bestemmer noe annet, jf. naturmangfoldloven § 77.

Verneforskrift

lenke til forskriften i lovdata

Sentrale føringer

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 bør dette flyttes opp til naturmangfoldloven?

Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 gjelder istedenfor den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften (jf. overgangsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 77).

Naturmangfoldloven § 48 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å gi dispensasjon fra verneforskriften i tre alternative tilfeller; dersom det ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, dersom sikkerhetsmessige hensyn gjør det nødvendig, eller dersom hensynet til vesentlige samfunnsmessige hensyn gjør det nødvendig. *Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsees, eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert, på vernetidspunktet. Første alternativ dekker tilfeller hvor verneformål og verneverdier tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene, og er i utgangspunktet ment for bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 er en kan-regel, det vil si at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, så er det ingen som har krav på dispensasjon. Det er nødvendig med en bredere vurdering av om det bør gis dispensasjon.* Mer informasjon: [Rundskriv om forvaltning av verneområder](#).

Det stilles strengere krav til begrunnelse av dispensasjoner gitt etter nml § 48 enn forvaltningslovens generelle krav til begrunnelse av vedtak.

Skjøtsel ved naturmangfoldloven § 47

Naturmangfoldloven (nml) § 47 gir generelle regler om forvaltningsmyndighetens adgang til å foreta skjøtsel i verneområder. Bestemmelsen gir forvaltningsmyndigheten adgang til å utøve en viss fysisk rådighet uten grunneiers samtykke. Bestemmelsen gir også adgang til i skjøtselsøyemed å treffe tiltak som vernebestemmelsene ellers forbyr eller regulerer. Verneforskriftens unntak for skjøtselstiltak gjelder bare for skjøtsel som forvaltningsmyndigheten står for og som gjelder verneområdet. Bestemmelsen i nml § 47 gir ikke adgang til å pålegge grunneieren en viss bruk av

området. Med hjemmel i nml § 47 kan det foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Skjøtselstiltak som innebærer høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden på vernetidspunktet kan ikke skje med hjemmel i nml § 47. Adgangen til skjøtselstiltak gir også rett til nødvendig motorferdsel innenfor hele verneområdet uten grunneiers samtykke. Dersom det er nødvendig å passere eiendom utenfor verneområdet for å komme fram, gir nml § 72 adgang til det. Berører skjøtselstiltak privat eiendom eller rettigheter i verneområdet skal eieren eller rettighetshaveren så vidt mulig varsles på forhånd. Økonomiske fordeler ved gjennomføringen av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren eller rettighetshaveren. Tiltak som ikke kan foretas med hjemmel i nml § 47 krever avtale med grunneier. Mer informasjon: [Ot.prp. nr. 52 \(2008-2009\) - Om lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\), kapittel 21 \(merknader til de enkelte bestemmelser\)](#).

Forvaltningsmyndigheten skal jf. nml § 47, hvis mulig inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemt skjøtselstiltak.

Randområder til verneområdet

Naturmangfoldloven § 49 omhandler utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde. Dersom virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov kan innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. Forvaltningsmyndigheten bør i slike tilfeller gi høringsuttalelse i saken for å sikre at tilstrekkelig hensyn til verneverdiene blir ivaretatt.

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene

Forvaltningsmyndigheten skal sikre miljømessig, kulturell, sosial og økonomisk verdiskaping, jf. *Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene*. FNs naturpanel sier at til tross for økende krav om å vurdere naturens verdier som grunnlag for politiske beslutninger, rapporterer kun 5 % av de publiserte vitenskapelige studiene om faktisk bruk av verdivurderinger i beslutningene. Det vil derfor være viktig i den kommende planperioden at naturverdier vektlegges tyngre enn det er gjort til nå.

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Tabell opprettet i systemet (eget dokument)

Tilgrensende verneområder

Nasjonalparkstyret har også forvaltningsmyndighet til Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark som ligger øst for landskapsvernområdet. Så langt det lar seg gjøre og med forbehold om at det er ulike verneforskrifter for verneområdene, ønsker nasjonalparkstyret at det skal være en felles forvaltningspraksis for verneområdene vi forvalter.

Tiltak og tilrettelegging som gjøres i landskapsvernområdet skal sees i sammenheng med nasjonalparken.

Det er også tilgrensende naturreservat vest for landskapsvernområdet.

AU 4/2024 Eventuelt /